

## ПЕРЕДПАЛАТА

«РУСЛАНА» виходить:

в Австрії:

на члнй рік . . . . . 20 кер.  
в пн року . . . . . 10 кер.  
на чверть року . . . . . 5 кер.  
на місяць . . . . . 1-70 кер.

За границю:

члнй рік . . . . . 16 рублів  
або 36 франків  
на пн року . . . . . 8 рублів  
або 18 франків

Поодинокое число по 10 сот.

# РУСЛАНА

«Варвеш ми оче і думу ми варвеш: а ле вольшем мллоста і віра не вольмеш,  
бо руске ми сердце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Пашкевича.

Виходить у Львові що дня  
крім неділі і руских свят  
є 5½ год. поноудня.

Редакция, адміністрація і  
експедиція «Руслана» під  
ч. 1. пл. Дембровського (Хорун-  
щини). Експедиція місцева  
в Агенції Соколовского в  
пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише  
на попереднє застереженє.—

Реклямації неопечатаніє  
вільні від порта.— Оголо-  
шеня звичайні приймають  
ся по ціні 20 с. від стріч-  
ки, а в «Надсланім» 40 с.  
від стрічки. Подяки і при-  
ватні донесеня по 30 сот.  
від стрічки.

## Політичний огляд.

### Австро-Угорщина.

В бюджетовій комісії забрав голос пос. Зайц і виказував, що випосаженє існуючих вже університетів є більше коначне, як творенє нових. В тім взгляді повинно правительство довести до порозумнєя. П. Коросец мотивував коначність утвореня полуднево-славянського університету і поставив резолюцію, в котрій взиває правительство, щоб безсторонно розслідило услівя утвореня нових університетів і виділів а по укінченю сего приступило до утвореня нових закладів наукових. Бесідник є за рівноправностю католицких і ненімецьких студентів.

Міністер просьвіти др. Мархет забрав голос і ваявив, що бажає заняти ся виключно справами, котрі в теперішній дискусії порушено. На чолі стоїть афера Вармунда. Міністер хоче обговорити то, що порушено публично в тій афері, бо після єго гадки має се принципальне значінє. З нагоди тої справи зачіплено також о справу обсаджуваня професорских катедр на університетах. Покликуючись на часописи тверджено між иншим, що в 1906 р. єпископський ординарият в Відні інтервеніював у правительства при обсаді катедри церковного права на правничім виділі віденського університету. Тому міністер рішучо заперечує і підносить, що є неправдою, будьто би іменованє д-ра Гуссарка наступило з инших причин, як з чисто річевих і що єпископський ординарият у Відні не думав зовсім ані посередно ані безпосеєдно протестувати против іменованя одного з кандидатів, пропозованих рівночасно з др. Гуссарком. Далше заперечив міністер, будьто би високий заграничний дипломат домагав ся від міністра просьвіти усуненя професора Вармунда з єго катедри. Такого жаданя ніколи не ставлено а було би се вмішуванєм ся у внутрішні справи, належачі виключно до австрійских органів. Міністер мусить сконстатувати, що Вармунд є професором церковного права на правничім виділі університету в Інсбруку а не професором теологічного виділу тамже, з чого виходить, що професор церковного права на сьвітскім правничім виділі має ту саму свободу ученя і наукових дослідів, як кождий професор права на тім виділі. Міністер покликуює ся на свою заяву, зложену недавно в парламенті; з того слідує також відповідь на питанє, чи професор університету мусить бути усунений зі своєї катедри, позаяк зробив ужиток з прислугуючого єму права свобідного наукового досліді і тим способом станув в суперечности з иншими. Відповідь випаде в уснім дусі. В справі брошури проф. Вармунда, високо цінений муж, яким є справознавець і инші потвердили, що деякі вискази в викладі і брошурі сего професора обиджають релігійні чувства. Однак не можна мені забувати о

тім, що брошуру проф. Вармунда сконфіскувала прокуратура і що не відбула ся ще судова розправа що до управненя конфіскувати як також евентуальної вини проф. Вармунда. Позаяк справу віддано тепер судови, не можу видати опінії о проф. Вармунді, тим більше, що автентично навіть не стверджено, що проф. Вармунд взагалі висказав.

При тій нагоді мусю зазначити мое загальне становище в подібних квествах в слідуєчий спосіб: Свобода наукових дослідів мусить являти ся і розвивати ся без перешкоди на кождім релігійнім полі. Однак належить вистерігати ся всего, що стає без потреби в суперечности з релігійними переконанями, глибоко закоріненими в житю многих людий.

В справі католицких студентских союзів підніс міністер високе значінє академічної свободи. Міністер боліє над тим, що академічна молодіж дає ся піврати до поступків, що противлять ся академічній свободі. Правительство стоїть на становищі, що всім слухачам університету, якої небудь народности чи ісповіданя они суть, належать ся ті самі права. Правительство потрафить в порозуміню з академічними властями запервити признанє тій рівноправности.

В справі заложеня нових університетів зложив міністер заяву, коли всі внесена, що відносять ся дотого, будуть поставлені. Відтак обговорював міністер піднесені дося спеціальні жаданя і висказав надію, що пересправи о поправу материяльного положеня краєвих інспекторів шкільних як найскорше доведуть до добрих вислідів.

Опісля промовляв п. Вальхер і поставив внесенє, щобі зі взгляду на важну заяву міністра просьвіти і коначність занятя становиска поодинокими сторонництвами замкнено засіданє. Внесенє то відкинено.

П. Віттек ставив резолюцію в справі поправи системизації при державній, центральній комісії

П. Шлегль домагав ся рівноправности всіх студентів на університетах. Бесідник протестує рішучо против того, будьто би християнсько-суспільне сторонництво підхопило з задоволенєм безперестанні забуреня на університетах і аферу Вармунда, щобі заатакувати університети. Сторонництво то не бажає зовсім культурної борби. Колиб однак праса змогла дійсно викликати погубну, культурну борбу, то християнсько суспільні займуть в тій борбі відпорне становище, до чого обовязують їх власні засади і будуть нести ту борбу без взгляду на наслідки. Що дотичить афери Вармунда, то підчеркує бесідник, що при характері університетів яко державних закладів, не є річию рівнодушною, що викладає ся на університетах. Заяву міністра в справі католицких товариств студентів витає бесідник з задоволенєм, але бажав би, щобі міністерство просьвіти нашло також енергію до здійсненя тої заяви.

На тім замкнено засіданє.

### Заграниця.

Заява Більова в справі заграничної політики Німеччини. На засіданю німецького парламенту 24. марця продовжувано наради над бюджетом канцлера і державної канцелярії. В двірській льожі засів наслідник трону. Канцлер князь Більов розпочав бесіду тим, що в жовтні має зібрати ся в Берліні „парламентарна унія“ і заявив, що він готов взяти участь в прийнятю тих панів, які бажають довести до згоди між народами. Обговорюючи марокканську політику підніс канцлер, що Німеччина має дбати про те, щобі не нарушено економічного рівноуправненя і не легковажено економічних інтересів Німеччини в Марокку. Француске правительство не може німецькому зробити закиду, що оно, не узнаючи повисшої обставини, виконувало акт з Альжесірас в дрібничковий або вузкоглядний спосіб. Бесідник не буде сего чинив і в будучности, надіє ся одначе, що Франция зі своєї сторони рівнож буде тримала ся рішенє акту в мировий і приязний спосіб.

Обговорюючи відносини в Македонії заявив канцлер, що за сада удержаня status quo є тим огнивом з якого виходячи держави будуть старали ся о поліпшенє положеня. Виправді удержанє status quo в тім краю не найближше обходять Німеччину, але Німеччина є в тім зарівно інтересована, як кожда инша держава. Міжнародною основою в тім згляді є берлінський трактат. Австро-угорський проєкт продовженя боснійської залізничої лінії до Митровиці повитала Німеччина з симпатією, бо єї союзник робить лише ужиток з права, яке єму прислугує на основі міжнародного договору. Супроти ріжних фалшивих поголосок заявив канцлер, що в македонській справі Німеччина не накидала Австро-Угорщині ані своєї ради, ані свого попертя, ані Австро-Угорщина о них не просила. Канцлер є тої гадки, що задля розбурханого, виляту не повинно прийти до спору, а через те до кровавої війни між державами та що сеї думки є мабуть всі кабінети. Є проте надія, що європейський концерт буде удержаний.

Відтак перейшов канцлер до обговореня листу німецького цісаря до лорда Твідмавса. Сей лист був що до форми і змісту приватним листом. Твердження, начеб лист цісаря мав на цілі вплинути в німецькім дусі на міністра, відмічального за бюджет англійської маринарки і мав бути вмішуванєм у внутрішні справи Британії, є безосновне. Канцлер підносить, що хибним є рівнож тверженє, начеб то фльотова політика Німеччини мала агресивний характер, а особливо звертала ся против Англії. Німеччина бажає жити з Англією в згоді. Тенденція і зміст листу цісаря не противили ся в нічим міжнародним звичаєм і канцлер з задоволенєм ствердив, що всі стараня хибної інтер

претації листу в Англії однодушно відперто. Загранична політика Німеччини мусить ґрунтуватися на чуйній повздержливості, на єдності і витревалості, як се піднесли послы барон Гертлінґ і Басерман супроти підозрінь, кинених за границею на Німеччину.

## Похорон Антоновича\*)

Вчера, 11. марца, в 9-год. ранку при невеликому числі почитателів і близьких друзів покійного українського вченого, винесено з квартири його тіло. По дорозі до університетської церкви натовп зростає, а біля входу в університет чекало багато народу. Сумну процесію зустріло духовенство і тіло небіжчика внесено в церкву. В університетській церкві одправлено службу і похорон. Сила народу заповняла церкву і університетські коридори. Після служби студенти, професори і представники українських громадських інституцій понесли труну з дорогими останками в аванс-салю університета, яка зараз заповнила ся людом, що оточив останки покійного. До трупи наблизив ся ректор університета М. М. Цитович.

В короткій промові ректор вказав на великі наукові заслуги В. А., але, не спиняючись на характеристиці небіжчика як ученого й громадского діяча, промовець од імени професорської корпорації заявив: „какъ представитель университета, выражаю свое глубокое сожаление, что угаеъ, такой свѣтлый и глубокий умъ, такой выдающийся ученый. Миръ праху твоему, честный и незабвенный товарищ!“

Декан історико-філологічного факультета пр. Бувнов, зазначивши, що хоча вже давно університет не бачив в своїх стінах В. А., сказав, що всеж таки важко помириться з думкою, що вже більше немає Володимира Антоновича. „Не скоро наступить время, когда равносильный человек выступит на сцену науки. Онъ былъ и останется навсегда нашей гордостью, не мнѣ и не здѣсь оцѣнивать его заслуги. Его труды были опѣнены при его жизни, тутъ же я только могу сказать, что филологическій факультетъ утратилъ одного изъ самыхъ видныхъ его руководителей. То, что онъ сдѣлалъ впродолженіе своей жизни, останется ся лучшимъ украшеніемъ его памяти и будетъ славою всего нашего университета.“

Далі проф. М. Довнар Запольскій в короткій промові зазначив, що покійний Антонович перший розбудив інтерес до студіювання „западно-русской“ (білорусской історії).

Од імени українського студентства коротку, але сердешну промову, сказав студент Міхра: „Сумна доля випала нам провжати в далеку дорогу видатного українського діяча, що все життя своє й сили присвятив на користь рідній Україні. Алеж ми певні, що холод смерті не заморозить, не задушить того, за що боров ся наш учитель, наш кращий товариш... І тоді здійснять ся його мрії й надії, тоді настане краща доля рідної України, коли ми, студенти, скажемо голосно: — Так! Ми зробимо все те, до чого ти кликав нас, великий народний трибуно!“

Далі од редакції „Ради“ говорив Ф. П. Матушевскій:

Тисячі народа зійшли ся біля твоєї домовини, наш дорогий покійнику, щоби виявити у останне свою пошану до тебе і останній раз побачити твоє кротке і благородне обличчя, а ще більше тисяч

людей, що пробувають поза межами Києва, вболівають душею по тобі і своїми думками, своїми серцям: — повними туги й тихого смутку — витають біля свіжої могили...

Ледве чи міг би хто назвати на ймення когось иншого, хтоб, присвятивши увесь свій вік науковій роботі в тишині свого кабінета, здобув собі більшої популярности, більшої любови, більшої поваги до себе, од тої популярности, од тої любови і од тої поваги, якими були оточені імя і особа покійного В. А. В чому ж причина такого дивного явища?

Окрім величезних заслуг покійного в сфері науки, опріч незвичайно симпатичних рис його особистої вдачі, що приваблювали і прихилили до себе людей своєю чарівною силою, покійний мав ще одну прикмету, у якій виявила ся велич його душі, сйиво його розуму і взагалі велич всієї його духовної істоти.

Пів сотні літ тому, коли в Росії впали кайдани кріпацької неволі, перед очима інтелігентних поступових сил її повстав цілий ряд нових серйозних і великих завдань. Трудність становища інтелігенції перед тими завданнями, що поставила рука історії, в значній мірі полегчувала ся од того, що кращі і освічені люде попередніх поколінь російского громадянства вже заздалегідь не мало покладали праці на те, щоби вияснити головніші завдання і обовязки інтелігенції що до народу і на те, щоби показати їй певні стежки до мети.

Щож до України, до її інтелігенції і її відносин до народу, то тут стан річей був за тих часів гірший од гіршого. Перед самісенним свитанем на новий період життя зійшов у могилу великий український апостол правда — Шевченко. Він полинив по собі великий і глибокий слід. Слід сей осяяний був сйивом його мученицького життя, його геніяльної творчости і слави.

Але сйива того не міг уздріти темний український люд, і не мав змоги швидко уздріти, бо не було кому зняти полуду в його з очий через брак своєї інтелігенції, що з давних давен відчухнула ся од його.

В сю трагічну добу історії українского народа стало ся велике диво. Молодий вчений, шляхетского роду, що подавав вже й тоді великі надії, виступає прилюдно з своєю „Сповідю“, в якій одрікаєть ся од свого шляхотства і міцно сполучених з ним історичних традицій і претенсій, визнає їх за великі і морально-шкодливі помилки, прилучаєть ся до українского народа, дає прилюдно обітницю увесь свій вік працювати на користь сього народа, вимагаючи од його за сій великий вчинок занадто скромної нагороди: щоб Україна і її народ узнали його за свого сина. Од того часу впродовж всього свого життя і по день своєї смерті він сьвято додержує раз дане слово. Ми не будемо перелічувати тут всіх заслуг покійника, якими він прислужив ся своїй матери-Україні і її народови, з котрим він побратав ся, працюючи на широкій ниві науки і громадської діяльности: тут не місце і не час се робити. Та навряд чи й є потреба в тому, бо заслуги сї такі великі, що їх з давна знають і друзі і вороги українства. Ми не будемо спиняти ся і на характеристиці особи небіжчика, бо кому пощастило хоч раз на віки зустрінути ся з ним, той і повік не забуде чарівної сили розуму, надзвичайної делікатности, добрости серця, надзвичайної скромности і простоти його.

(Конець буде).

## Кілька споминів про пок. проф. Вол. Ахтоковича.

Ненадійна смерть проф. Володимира Антоновича привела мені на гадку кілька споминів про Покійника, які остануть для мене дорогою памятою. У перше довело ся мені побачити Покійника 1885 р., коли він загостив був в Тернополі до моїх Родичів. Я був тоді ледви п'ятилітнім хлопцем, тож крім симпатичного лица, яке я собі запам'ятав та часто опісля оглядав в альбомі на фотографіях, не остало мені з тих часів ніяких споминів про пок. професора. Зачував я тільки, що в „Рускій Історичній Бібліотеці“, видаваній тоді моїм батьком Олександром, буде печатати ся історія Литви Покійника. І справді, коли печатане розпочало ся (1887 р.), я ловив дитячим ухом цікаві події з історії литовско-руської держави, які долітали до мене у перше при читанні „коректи“ моїм батьком.

Імя Покійника не затерало ся в моїй памяті і пізнійше. В бібліотеці мого батька мав я нагоду бачити кожної днини історичні праці Покійника і грубі томи „Архіву того западної Росії“, видані ним, з власноручними присвятами мому батькови. Невдової загостив Покійник до Львова. Було то зимою 1890/1 р. Мої родичі були тоді вже у Львові. Не забуду ніколи сеї хвилі, як одного ранку Покійник був у нас та в часі, коли мій батько був у школі, переглядав єго бібліотеку. Я з молодим братом оглядав Шевченкові „Гайдамаки“, ілюстровані Сластьоном (видані в Петербурзі 1886 р.). Оба ми приклянувши побіч канапи в салоні поясняли собі своїм диточим розумом незрозумілі для нас ілюстровані картини з нашої сумної минувшини. В тім надійшов Покійник, приклякнув побіч нас та став нам пояснювати, що згадані ілюстрації зображають.

Се мої спомини з диточих літ. Від сего часу минали літа, я стаєв познакомлювати ся основно з творами Покійника та на університеті посвятив ся історичним студіям. Покійник оставав в моїй памяті все яко взір великого історика. Зимою 1900 р., коли я був вже на третім році філософічного виділу, довело ся мені побачити Покійника в третє, а заразом у останне. Він їхав тоді для поратования здоровля на Сицилію й по дорозі загостив у Львові до моїх Родичів. Ще нині бачу сухорляве лице вправді фізично хорого, але духово кріпкого Покійника. Зійшла бесіда на мої студії. Я приготував тоді семінарійну працю про Галицько-волинську літопись. Покійник захоплював мене до сеї праці і казав, що „се дуже вдячна тема“, та радив мені читати критичні розбори літописи, а на перший раз передмову Бельовского до літописи Нестора, виданої в „Monumenta Poloniae historica“. Думки про критичний розбір Г.-в. літописи я до нині не покинув і працюю над ним, а захоотою до сего для мене слово великого Покійника.

Тоді власне зладив я в німецькій мові працю про „Прешбурскій зїзд 1250 р.“, на семінарі проф. Редліха у Відні, а печатану в „Руслані“ і „Записках Науков. Тов. ім. Шевченка“. Я показав сию працю (тоді ще в рукописи) пок. Професорови. Він взяв її та обіцяв прочитати. Дня 24. н. ст. грудня 1900 р. писав Покійник з Катанії до мого батька: „Роботу Вашого сина придержу може до нового року и проглянувши уважно відішлю Вамъ“. А 1/4 січня 1901 р. писав він рівнож з Катанії: „Статію Вашого сина я прочитав: на мій погляд робота добре написана а обидві гипотези про короля Вацлава и про рік зїзду науково поставлені и мотивіровані. Напишіть,

\*) Подаємо за кавівскою „Радою“ опис похорону — Ред.

чи саму рукопись треба Вам відіслати, чи може можна передати на повороті". Рукопись остала у покійника (я мав відпис її). І-сі стрічки з листів Покійника остануть для мене дорогою пам'яткою.

В 1905 р. задумано обходити 45-літній ювілей літературної праці проф. Антоновича. І я поспішив на зустріч ювілеєви Покійника з скромним, але походжним від щирого серця дарунком, присвячуючи йому свою монографію „Жигмонта Кейстуговича“, написану під впливом історії Литви Покійника.

Нині нема вже проф. Антоновича між живими та пам'ять про него не вмере, не загине, а его могутній вплив відібсе ще на неоднім поколінню Русинів — істориків.

У Львові, 25. марця 1908.

Др. Богдан Барвінський.

### Просимо відновити передплату.

## НОВИНКИ

— **Календар.** В суботу: руско-кат.: Агапія і Діонізія; римо-кат.: Сикета папи. — В неділю: руско-кат.: Савина і Юл.; римо-кат.: Кирила.

— **Пресовь.** Епископ др. Хомишин виїхав зі Станиславова на десятиденний побут на провінцію.

— **Заяви спочуття.** Родина бл. п. проф. В. Антоновича в Києві дістала багато телеграм з заявами спочуття. Між іншими наслі отсі телеграми з Австрії, які подаємо за „Радою“:

З Відня. Український Клуб послів державної Ради, глибоко зворушений смертю знаменитого дослідника історії України, що своєю трудолюбивою діяльністю причинився до відродження нашої нації, віддає поклін і честь його пам'яті. *Романчук*

Зі Львова. Великого сина України, що беріг національне огнище в найтяжчі часи, супроводжавмо на вічний спочинок з найбільшою пошаною його пам'яті за його непохитну віру в безсмертність ісповідуваної ним ідеї; кличемо над сьвіжою могилою: „ще не вмерла Україна“. Родині покійного просимо заявити глибоке спочуття. *Редакції „Діла“ і „Свободи“.*

Народний комітет езекутива українського національно-демократичного стороництва складає поклін пам'яті великого народного робітника, Володимира Антоновича. *Доктор Охримович* товариш председателя. *Льонгин Цегельський* писар.

З приводу смерті великого громадянського діяча України та історика української минувшини, управа політичного товариства „Народна Рада у Львові“ пересилає заяву глибокого спочуття. *Др. Кость Левицький* голова; *др. Володимир Бачинський* писар.

Засилаємо найглибший вираз спочуття жалю до втраці славного історика України, Володимира Антоновича. *Редакція „Народного Слова“.*

Другому Несторови-Літописцю, патріархови української історії найліпшому синові України, шлють вічну пам'ять Українці *урядники „Дієстра“ зі Львова.* Британ, Бачинський, Іванець, Сполітакевич, Величковський, Лотоцький, Пильовський, Гозиян, Хомицький, Павлюк, Галушак, Котович, Несторович, Головчук, Рутковський, Колтунок та інші (ще 28 підписів).

Ми кидаємо грудку землі на могилу заслуженого діяча України. За товариство „Дністер“ *Кулачковський, Федак, Охримович.*

Найглибші спочування по поводу смерті народного провідника України-Руси. *Редакція „Руслана“.*

З важким смутком приймаючи прикривість про смерть одного з найідеальніших синів України, великого її історика і найенергічнішого робітника в напрямі національного

освідомлення, спішимо од імени нашого товариства зложити на руки високоповажаної добродійки вирази щирого спочуття і глибокого жалю... За Виділ Рускою Товариства Педагогічного — *Шапелевський* — голова. (Має бути *Чапелевський*. — Ред.)

Найщиріші спочування по невимовній втраті для всієї України-Руси. *Бачинський*. (Має бути *Олександр Барвінський*. — Ред.)

З Стрия. Український клуб Галицького Союму виявляє глибокий жаль по причині смерті Володимира Антоновича, великого речника науки і прав українського народу. *Олесницький*.

З Черновець. Но моглилу великого Українця глибоку честь його пам'яті складають редакції буковинських часописів: „*Буковина*“, „*Руска Рада*“, „*Народне Слово*“, „*Хлібороб*“.

Українське студентське товариство „Союз“ на Буковині прилучаєть ся до смутку України над могилою свого почесного члена Володимира Антоновича. *Аргим Галін* голова.

Просимо переказати шановній родині і усій громаді наш щирій жаль по утраті великого Сина України, професора Антоновича. За „*Народний Дім*“ *Ясеницький*; За „*Руску Бесіду*“ *Лопович*; За „*Українську Школу*“ *Руснак*.

З Коломиї. Українська гімназійна молодіж в Коломиї влітає у вінець на могилу незабутного труженника Антоновича глибокий жаль.

З Женеви (Швайцарія). Не можу особисто окропити гіркими сльозами сьвіжу могилу доброго Сина України. Приймаєть же знак щирого жалю. Професор *Стоцький*.

— **Вибори до міської ради у Львові.** В головованню брало участь 8.099 виборців. О 7 год. вечер голосоване замкнено, а комісії почислили лише лісти поодиноких комітетів; подрібне обчислене голосів скінчить ся за 5 до 6 тижнів. Всіх відмін ліст було 24. Поміж ними найшло ся найбільше ліст міського комітету (Стрільниці) 1.556, потім „загальн. городж. комітету“ (вшехн.) 1.357 ліст. Ліст „торгов.-промисл. комітету“ було 901, „реформи міської господарки“ 856, „урядничо-учительського ком.“ 534, „урядничого“ 460, „VI. округа“ 399 і т. д. Руских ліст було також 399; комісії взяли на гурт всі рускі лісти, тому поки що не знати, кілько було ліст укр.-руских, а кілько кацапських. Всі лісти почеркані і поправлювані, тому годі із них точно обчислити, хто зівстав вибраний. Догадують ся лише, що вибрано 33 до 38 радних на 6 літ, а 3 до 5 на 3 літа. Вибори решти радних відбудуть ся по укінченню скрутній. Між назвискими вибранных радних нема ні одного Русина, навіть Павлишака і Маковича. До тіснійшого голосованія міг би прийти др. Озаркевич.

— **Нова політична організація буковинських Русинів.** В черновецькій „*Буковині*“ з дня 27. с. м. напечатано начерк організації „української поступової партії на Буковині“ і відозву до всіх буковинських Русинів, щоби вписували ся в члени тоїж партії. У відозві заповідає ся скликане великого віча до Черновець, якого речинця ще не назначено. Під відозвою підписані за тимчасовий краєвий комітет: Антін Клим, голова, і др. Осип Маковей, заст. голови, дальше всі 9 руских послів до держ. ради і союму, та 86 членів „пост. укр. партії“ з Черновець, самі інтелігенти з виїмкою одного міщанина.

— **Додаткові кредити для Галичини.** З Відня доносять: Розісланий тепер послам доповняючий бюджет на 1908 рік з додатковими кредитами признає Галичині крім цілого ряду дальших рат давнійше ухвалених інвестицій, ще отсі перші рати: На будову і перебудову кількох мостів і доріг в перемискім повіті 66.000 К. на розширенє і перебудову подільського гостинця державного в золочівскім повіті 20.000 К. на будову при Сяні 500.000 К. на регуляцію Дністра від Журавна до Окопів 550.000 К. на водні будови на Прутї і Вислоці по 100.000 К. на водні будови при Вислі 800.000 К і кільканайцять дальших рат на інші будівлі. В бюджеті міністерства просьвіти вставлено для Галичини на наукові середники поміщичі квоту 3,015.000 К. В рубриці загальних видатків стрічаємо між іншим квоту

200.000 К на запомоги для тих громад, які задумують утворити громадскі склади вугля.

— **Кардинал о. Касалі дель Драго** помер онадї в Римі. Покійний родив ся в 1838 році яко син родини римських патриційів. За Папи Пія IX. був парохом базиліки св. Івана Лятеранського, потім парохом церкви св. Петра. В 1878. р. Лев XIII. іменував его пралатом, в 1895. р. став латинським патріархом титулярним в Царгороді, а в 1899. кардиналом.

— **Загальні збори Красового Союзу Ревізийного у Львові** відбули ся дня 25. с. м. при участі 120 відпоручників союзних стоваришень. Збори ухвалили утворити безпроцентовий фонд позичковий для ново основуючих ся стоваришень заробкових і господарських та скликувати частійші надзвичайні загальні збори в цілі обговорюванія пекучих економічних питань. Головою товариства вибрано д-ра Костя Левицького; в склад ради увійшли: др. Стефан Федак, Александер Сероічковський, Кость Паньковський, др. Теофіль Кормош, др. Іван Дрогомирецький, Никола Заячківський, др. Ярослав Кулачковський, Василь Нагірний, о. Остап Нижанковський, др. Евген Олесницький, Юліан Січинський і др. Никола Шухевич.

— **Нові польскі гімназії** на основі цісарського розпорядку отвирають ся в осени с. р. у Львові VIII, в Новім Санчі II і в Тернополі II (польска).

— **Зїзд австрійських адвокатів** буде радити в днях від 11. до 14. жовтня с. р. у Відні. Предметом нарад будуть як правничі справи так і чисто заводові. Особливо займе ся зїзд справою реформи цивільного права, справою карного слідства і слідчого арешту, справою зміни конкурсового права, а вкінці квестією переведенія в судовім і езекуційнім поступованню тих змін, які показались потрібними на основі практики в останніх 10-ох літах. Зїзд буде радити також над організацією найвисшого касаційного трибуналу, над справою публичних агентів і справою зміни обовязуючої тепер адвокатської тарифи.

— **Збори чеських католиків.** З Праги доносять: Вчера відбули ся ту дуже численні збори чеського католицького стороництва. Пос. др. Бакеа реферував справу нинішньої політичної ситуації. Секретар партії Свед в довгій промові піддав строгій критиці міністра Прашка закидаючи ему, що не вмів заступати чеських справ в радї Корони. В дискусії над сими рефератами п. Свед заявив аноза, що послї того стороництва не будуть голосувати за католицьким університетом в Сольногороді, если христ. суспільне стороництво буде противне заложеню чеського університету в Берні моравскім. На кінци зборів ухвалено резолюцію зі строгим осудженем брошури проф. Вармунда і з жаданем усуненія его з катедри.

— **Спадщина по історикю М. Костомарові.** Дня 16. лютого с. р. померла в Києві вдовиця по зівніім історикю Костомарові, а дня 14. с. м. отворив в полуднево-російскім банку в присутности повновластника наслідника небіжки адв. Брілянта і одної наслідниці п. Григорович, судовий пристав Лобко Лобановський скринку для переховуванія дорожочінних річий та зробив опис всего того майна, яке там знайшло ся. В тій скринці були процентні папери та льотерійні лоси на 35.000 рублів. По заповіту небіжки капітал і невдижиме майно (масток в Полтавщині) передають ся найближшій родині: дітям і внукам. Всю літературну спадщину (право на виданія творів М. Костомарова уже друкованих і тих, що поки що в рукописях) передано товариству для підмоги бідним літератам та вченим. Але на се товариство небіжка склала ось які обовязки: 1) усі гроші, що наберуть ся від виданія творів єї чоловіка, треба повернути на незайманий фонд ім. М. Костомарова; 2) на проценти з него товариство повинно при харківскім університеті на історично-філольоґічнім факультеті утворити дві стипендії для студентів по 360 рублів; 2) товариство повинно в чистоті удержувати то місце, де поховано М. Костомарова в Петербурзі і берегти пам'ятник над ним від руїни. Усеж широке листованє небіжчика історика і власноручну его „Авто-

біографію» заповіщено зятеви М. Костомарова, членови ради міністерства фінансів В. Г. Котельникову, колишньому товаришеви голови „Литературного фонду“, аби єї видано не раніш 1910 року, наколи припадають 25-ті роковини з дня его смерті. Заповіт сей повинен ще затвертити київський окружний суд. Бібліотеку по небіжчику передано київському університетови ще за життя Г. Костомарової.

— **Конкурси** на 72 посади дійсних учителів середних шкіл розписала кр. рада шкільна з речинцем вношена подань до кінця сего місяця. До обсадження є отсі посади: Катехитів руских 3, польських 4, учителів клясичної філології 23, польської мови 11, рускої 2, німецької 7, історії і географії 8, математики і фізики 7, природописних наук 4, вичеркної геометрії 1, французької мови 1, відручних рисунків 2.

— **Дрібні вісти.** З III поверха готелю Жоржа у Львові скочив вчера в ночи Фридрих бар. Ернбург і згинув на місци. Він має походити з Курляндії, а приїхав з Києва. З паперів, найдених при нім, не можна здогадати ся, що було причиною самоубийства. — Оплату при іспитах зрілости підвищено — як доносять з Відня — на 50 К для екстерністів, а звичайні ученики будуть платити 20 К. — В Баранові украдено поштовий уряд на 3.000 К готікою. Підозріного о участь в крадіжці Горинського арештовано на вел. стації в Дембиці в хвили, коли виїхав ся в дорогу до Америки. При нім найдено 1.600 К. — В Закопанім відобрав собі житє через підрізанє горла професор львівської політехніки др. Станислав Кемпінський. Причиною наложено на себе рука було зденервованє задля слабости его жени, перебуваючої в Закопанім. — В Переводові, сокальського повіта, згоріло оноді 5 селянських загород, вартости 12.000 К.

**Оповідки.**

— **Реколекції для пань.** Заходом Товариства пань під покровом Пр. Діви Непорочно Зачатої відбудуть ся в церкві СС. Василянук у Львові ул. Зибликевича, в днях 30. (понеділок), 31. марця, 1. 2. і 3. цвѣтня с. р. реколекції для пань. Порядок отсей: Кожного дня о год. 4. по полудни наука, по науці суплікація. 4. цвѣтня (субота) о год. 4. сповідь. 5. цвѣтня (неділя) о годіні 8. торжественна служба Божа, на котрій відбудеть спільне св. Причастє і закінченє реколекцій.

— **Театр аматорів львівського „Скола“** виставить в неділю дня 29. с. м. о 7. год. вечером „Жидівку вихрежку“ драму в 5 діях Тогобочного. Білети продає від нині „Сокільський Базар“.

— **Іменованя.** В скрузі львівської дирекції скарбу стали іменовані радниками скарбу отсі скарбові інспектори: Андрей Чабан, Йос. Мухницький, Сев. Курись, Йос. Чарн. к. др. Стан. Грабшайд, Юл. Фішер, Мар. Кляуґ, Викт. Якубовський, Влад. Красуцький, Мар. Дайман, Йос. Навроцький, Фел. Шеліґевич, Й. с. Печонка, Ін. Тшаска, Мих. Тенфер, Каз. Літвинський, Мих. Рудницький, Теоф. Чабан, Стан. Камєньський, Каз. Яросевич, Едв. Патрив, Йос. Старушевич, Чесл. Попель, Йос. Зоммер і В. Флях. — Секретарями скарбу іменовані комісарі: Лев Дзєдзіц, Ант. Куржея, Юл. Подчаский, Франц Радухович, Фридр. Гофман, Ів. Маєвський Авґ. Евстахевич, Вал. Маркевич, Сем. Пильний, Ів. Врубель, Стан. Грушецький, Сем. Отт, Ант. Бурко, Йос. Маначинський, Максим. Найгоф, Ів. Гоек, Вой. Огоржалек, Влад. Гелчинський, Ів. Влошинський, Лев Товарицький, Влад. Фішер, Меч. Прашль, Едм. Кومان, Леоп. Брем, Юл. Галатек, Тад. Рогульський, Лев Чачковський, Стан. Обжуд, Леоп. Скуревич, Тома Розум, Ів. Жураковський, Стан. Матис, Меч. Шаблевський, Влад. Матковський, Ів. Луневський, Генр. Копель, Стан. Когауль, І. Джуржинський.

— **Відчит п. М. Яцнова** відбуде ся в суботу 28. марця о 6. годіні на „Бєсїді“. Дохід призначений на Захоронку у Львові.

— **В Раві рускій** відбуде ся в понеділок 30. с. м. народне віче і загальні збори політичного товариства „Равска Руска Рада“ в салі „Нар. Дому“. Початок о 1. год. з полудня.

— **В Рожнітові** відбудуть ся заходом чичальні „Просьвіти“ в неділю 29. с. м. вечерницї в честь Т. Шевченка в салі Вайсмана. Початок о год. 7½. вечером.

— **Філія „Просьвіти“ в Ст. Самборі** обняла з початком сего місяця нагляд над плеканєм садівництва і пчільництва під управою міщанина п. Івано Федоровича в Ст. Самборі. Проте хто схотів би набути добірних щеп, як яблїнок, груш, оріхів, вишень, крім того слив, агресту, а також пнів з пчолами, нехай удасть ся до п. Івана Федоровича, котрий з рамени товариства тим заряджує. Щепи на 2½ м. високи, шістьлітні, можна купити по 1 К, а о кождий оден рік молодші о 10 с. дешевші.

**Телеграми**

з дня 27. марця.

**Відень.** Здає ся, що правительство буде мусїло предложити повній палаті бюджетову провізорию на липенє, бо, як доси видно, комісія на час не викінчить бюджету.

**Софія.** Межи професорами спровадженими з Австрії а болгарским правительством прийшло до умови. Професори дістануть частинне відшкодованє і задержуть право викладу яко звичайні професори за згодою сенату. Умова є устна і не назначує часу служби.

**Париж.** Тутешні дневники доносять, що стан здоровля бельгійського короля Леопольда є дуже лихий.

**НАРОДНА ГОСТИНИЦЯ.**

Готель, реставрація і казарня — ріг ул. Сикстускої і Косцюшка у Львові.

Приїхали дня 26. с. м.: Завадович Михайло, Присівці; др. Цеттербаум Максиміліян, Болшівці; Коперт Леонтий, Супранівка; др. Соєвицький Теодор, Ст. Самбір; Савулова Клявдия, С. ович; о. Гавис Алексій з женою, Печенія; Антин Попель, Ту. тановичі; Михайло Яринуд, Горвицець; Максим Калинич, Жукотин; о. Шасвий Ра. тавецкий, Сїлець великий; Іляріон Боцюрків, Перемишль; о. Василь Андрухив, Гарбузів; др. Зівіслав Ч пліцкий, Закопанє.

**Colosseum**

в пасажи Германів

при ул. Соняшній у Львові.

**Нова сензаційна програма.**

від 16. до 31. марця 1908.

Щоденно о год. 8. веч. представленє. В неділю і сьвята 2 представленя о 4. год. по пол. і о 8. год. вечером. Що п'ятницї High-Life представленє. Білети вчаснійше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч.

В книгарні Тов. ім. Шевченка можна купити:

- 1) **Розажаня про терпіня І. Хр.** — Ул. о. Е. Гузар. — Ціна 1 К без п. пер.
- 2) **Розажаня про терпіня І. Хр. для шкільних дітїй.** Ул. о. Ев. Гузар. Ціна 50 с без п. почт.
- 3) **Боротьба Дрепера з вірою.** Я. Л. — Ціна 40 сот. без п. почт.

При закупні товарв просимо покликувати ся на анонси нашої часописи!

**Контора виміни**

п. к. упр. гал. акц.

**Банку**

**Гіпотечного**

купує і продає

всякі

**вартісні папери**

**і МОЖЕТИ**

по найточнійшїм деннім курсї, не числячи ніякої провізії.

Працюйте шазїть!

Товариство взаїмного кредиту

**„Джістер“**

стоваришенє зар. з обмеженою порукою у Львові.

приймає вкладки на книжочки щадничї на 4%, удїляє позички на скрипти за інтабуляцією на 6 прц.; і сплату розкладає на 10 до 15 лїт (при 30 ратах піврічних вносить рата амортизаційна на капітал і відсотки 5 К 8 сот. від кождих 100 К позички.

Векслї приймають ся тільки 3 місячні, з 3 підписами, на 6 прц. до 7 прц.

Членами можуть бути позичку і дістати тільки члени обезпеченї в „Джістері“.

З зиснів удїлив „Джістер“ на публичні добродїтїні ціли квоту 45.835 корон.

Вкладки	2,795.183 К.
Позички удїлені	3,410.884 К.
Удїли членські	234.398 К.
Цїнні папери	130.452 К.
Фонд резервовий і інші	43.842 К.
Льокації	182.206 К.

Концелярії Товариства при ул. Рускій ч. 20 отворені перед полуднем від 8—2 год.

**Розклад залїзничих поїздів**

важний від 1. мая 1907.

До Львова приходять з	рано	перед пол.	по пол.	вечер	в ночи
Кракова	5:50	8:55	1:30	5:25	9:50
Кракова	7:25	9:45	—	8:40	2:31
Гяшева	—	—	1:10	—	—
Підволочиск	7:20	12:00	2:16	5:40	10:30
Черновець	8:05	—	2:25	—	9:00
Черновець	—	—	3:35	—	12:20
Станиславова	5:55	—	—	—	—
Коломиї	—	10:05	—	—	—
Стрия	7:29	11:50	3:51	—	10:50
Пустомит	7:29	11:50	3:51	9:40H	10:50
Самбора	8:00	10:30	1:55	—	9:20
Любія	8:00	10:30	1:55	9:20	11:50†
Рави рускої	7:10	12:40	4:40	—	—
Янова	8:22	1:15	5:00	9:25	10:10†
Брухович	7:10	12:40	1:4†	4:50	8:20
Брухович	10:05†	—	3:2†	5:30	9:35L
Зимної води	5:50	7:25	1:10	5:25	9:50

  

Зі Львова відходять до	рано	перед пол.	по полуд.	вечер	в ночи
Кракова	3:45	8:25	2:45	7:05	11:10
Кракова	—	8:40	6:15	7:20	12:45
Гяшева	—	—	4:05	—	—
Підволочиск	6:20	10:45	2:17	7:00	11:15
Черновець	6:10	9:20	1:55	—	10:40
Черновець	—	—	—	—	2:51
Станиславова	—	—	—	5:50	—
Коломиї	—	—	2:35	—	—
Стрия	7:30	—	2:26	6:25	11:30
Пустомит	7:30	10:45H	1:26	6:25	10:30
Самбора	6:00	9:05	4:30	—	10:51
Любія	6:00	9:05	2:10†	4:30	10:51
Рави рускої	6:12	11:05	—	7:10	11:35†
Янова	6:58	9:15	1:35†	3:35	6:30
Брухович	6:12	11:05	2:28	5:45	8:34L
Брухович	9:05†	12:41†	3:45	7:10	11:35†
Зимної води	3:45	8:40	4:05	7:20	11:00

ЗАМІТКА: Поспїшні поїзди печатані товстим друком. — Поїзди їдучї лише в неділі і сьвята означенї — в неділі і сьвята від 26/6 до 15/9 буквою H, — в неділі і сьвята від 1/6 до 31/8 що день буквою L.

